ความร่วมมือของพม่า และ โครงการความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ : กรณีศึกษา การใช้ถนนสายท่าขี่เหล็ก- เชียงตุง- เมืองลา

นางสาววิภา รัตนไพบูลย์เจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (สหสาขาวิชา)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548 ISBN: 974-17-5284-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MYANMAR AND THE ECONOMIC QUADRANGLE COOPERATION (QEC) : A CASE STUDY OF ROAD UTILIZATION IN TACHILEK- KENG TUNG-MONGLA

Miss Wipa Rattanaphaiboonchareon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Arts Program in Southeast Asian Studies (Inter-department)

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN: 974-17-5284-9

Copyright of Chulalongkorn University

Thesis Title	MYANMAR AND THE ECONOMIC QUADRANGLE	
	COOPERATION (QEC): A CASE STUDY OF ROAD	
	UTILIZATION IN TACHILEK-KENG TUNG-MONGLA	
Ву	Miss Wipa Rattanaphaiboonchareon	
Field of Study	Southeast Asian Studies	
Thesis Advisor	Miss Pornpimon Trichot	
•	the Graduate School, Chulalongkorn University in Partial	
ruitiliment of the Re	quirements for the Master's Degree	
Dean of the Graduate School (Assistant Professor M.R. Kalaya Tingsabadh, Ph.D.)		
THESIS COMMITT	EE	
At alt Chairman		
(Sunait Chuti	ntaranond, Ph.D.)	
Pon	pinon Trichet Thesis Advisor	
(Miss Pornpir	mon Trichot)	
(Assistant Pro	ofessor Theera Nuchpiam, Ph.D.)	

วิภา รัตนไพบูลย์เจริญ: ความร่วมมือของพม่า และ โครงการความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ
: กรณีศึกษา การใช้ถนนสายท่าขี้เหล็ก- เชียงตุง- เมืองลา. (MYANMAR AND ECONOMIC
QUADRANGLE COOPERATION: CASE STUDY OF ROAD UTILIZATION IN
TACHILEK- KENG TUNG- MONGLA) อ.ที่ปรึกษา: อ. พรพิมล ตรี โชติ, 135 หน้า.
ISBN 974-17- 5284-9.

โครงการความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจเป็นความร่วมมือ ทางด้านเศรษฐกิจของสี่ประเทศคือ ไทย จีน(มณฑล ยูนนาน) พม่า และลาว ภายใต้เป้าหมายร่วมกันพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา เส้นทางการคมนาคม ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อพัฒนาด้านการค้า การท่องเที่ยวและการลงทุน

การคำเนินการภายใค้ความร่วมมือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ภายใต้กรอบงานสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจนั้น ผลงาน หนึ่งที่เป็นรูปธรรมจากแผนงานนั้นคือ การก่อสร้างถนนสาย ท่าขึ้เหล็ก-เชียงตุง-เมืองลา ถนนดังกล่าวได้รับการสร้าง อย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ปลายปี 2546 และได้ถูกเปิดใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 1 กรกฎาคม 2547 โดยนายพินิจ จารุสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมกับอธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก แคว้นสิบสองปันนา มณฑลยูน นาน(หยุนหนัน) ของจีน

ถนนสายท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-เมืองลานี้ ถูกคาดหวังให้ เป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นการค้าและการ ท่องเที่ยว โดยอย่างยิ่งระหว่าง ไทยกับจีน แต่ผลปรากฏว่า การใช้ถนนเพื่อการขนส่งระหว่างประเทศไม่ได้เพิ่มขึ้นแต่ อย่างไร และไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควรนับตั้งแต่เปิดใช้ถนนอย่างเป็นทางการ

ในประเด็นดังกล่าวนั้นถือได้ว่า ถนนสายนี้ยังไม่ได้ถูกใช้อย่างเต็มประสิทธิภาพตามที่สามารถรองรับ เพราะฉะนั้นวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จึงได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้ถนนไม่ได้ถูกใช้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ โดยแยกการศึกษาไว้เป็น 3 ส่วนคือ ศึกษาการใช้ถนนเพื่อการค้า, ศึกษาการใช้ถนนเพื่อการท่องเที่ยว และศึกษาการใช้ถนนของชาวบ้านในท้องถิ่นที่ถนนดังกล่าวตัดผ่านดังกล่าว การศึกษาทั้งสามส่วนเป็นการศึกษาที่จะ ชี้ให้เห็นถึงลักษณะปัญหาการใช้ถนนที่เกิดขึ้นจริง และปัจจัยที่ทำให้ถนนไม่ได้รับความนิยม

นอกจากนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ยังได้พิจารณาถึงประเด็นปัญหาการเมืองภายในพม่าเขตรัฐฉาน (ที่ถนนตัด ผ่าน) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวนั้นยังไม่มีเสถียรภาพอย่างแท้จริงในปัจจุบัน อีกทั้งยังมีปัญหา การแผ่ขยายอำนาจการต่อรองของกลุ่มอิทธิพลที่มีมากขึ้นในเขตพื้นที่ บริเวณจุดเชื่อมต่อ ไทย จีน พม่า และลาว และ ยากที่จะควบคุมได้ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญสำหรับพม่า ที่ต้องดูแล

ประเด็นความซับซ้อน เกี่ยวกับ การเมืองภายในรัฐฉาน และ ความอ่อนใหวของพม่าต่อพื้นที่คังกล่าวนี้ นับได้ ว่าเป็นอุปสรรคสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พม่าไม่สามารถให้ร่วมมือในสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจได้อย่างเต็มที่ เพราะฉะนั้น ในการศึกษาในครั้งนี้ จึงได้ยึดข้อจำกัดของพม่า เป็นหลักในการพิจารณา ให้เกิดความเข้าใจพม่า เพื่อเป็นข้อมูลประกอบ ในการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมสำหรับพม่า ซึ่งจะก่อให้เกิดการร่วมมือที่สามารถใช้ได้จริงในภาคปฏิบัติในอนาคต

สาขาวิชา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (สหสาขาวิชา) ปีการศึกษา 2548 ลายมือชื่อนิสิต วิกา รัตนไพบุลยโจริญ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ## 4689562820: MAJOR SOUTHEAST ASIAN STUDIES

KEY WORD: ECONOMIC QUADRANGLE / MYANMAR / ROAD / UTILIZATION / SHAN STATES

WIPA RATTANAPHAIBOONCHAREON: MYANMAR AND THE ECONOMIC QUADRANGLE COOPERATION (QEC): A CASE STUDY OF ROAD UTILIZATION IN TACHILEK- KENG TUNG- MONGLA. THESIS ADVISOR: MISS PORNPIMOL TRICHOT, 135 pp. ISBN 974-17-5284-9

The Economic Quadrangle Cooperation (EQC) was initially established to encourage market links by taking advantage of border areas in Myanma, Laos, China, and Thailand. The aim in forming the EQC was to formalize and develop existing cross-border trade, tourism and transport links among member countries.

Concerning transport links, the road connecting Mae Sai (Thailand), Tachilek (Maynmar), Keng Tung (Myanmar), Mongla (Myanmar), and Da Luo (China) is considered as the strategic route to encourage project's activities.

This road was officially opened on 1 July 2004 that the first Thai truck was allowed to transport goods from Thailand all the way to China. Mr. Pinij Jarusombat, Deputy Prime Ministers and Mrs. Saluai, deputy of the Import and Export Department in Xibsongbanna, China, presided over this opening ceremony.

Tachilek-Keng Tung- Mongla road is expected to be strategic road for members to encourage trading, hwever, after road use for almost one year, according to statistics collected and field research from this thesis the road is not well famouse and not yet being used to its fullest potential.

Concerning this points thesis is finding out the factors and problems that affected unfavourable of road use. The study is provided into 3 sections; trade, tourism, and local village utilization. These sections will explain the situation of road utilization and problems happening while using.

However this thesis is also concerned about security issue of Myanmar toward this area, since it is realized Myanmar does not yet fully control this area, using this road will affect political agenda of Myanmar government also. Thus this concerning, to analyze road utilization in Shan State has to based on this political factor of Myanmar government and the sensitiveness of Myanmar toward the area. Thus, political concerning is the framework of this study.

This analytical of complexity and relavent of politics and economic of Myanmar will provide a clearer picture of Myanmar's participation of Economic Quadrangle. This study is attempting to provide information beneficial for EQC and/or other organizations to better enable them to adjust their strategies, policies and approaches to Myanmar.

Field of Studies Southeast Asian Studies

(Inter-Department)

Student's signature Wipa Rattanapharboonchareon Advisor's signature Parprinen Trucket

Academic Year 2005

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my deepest gratitude to Ms Pornpimol Trichot, my advisor for her guidance and encouragement. Without her help, my research could not be possible. Also I am very grateful to Dr. Sunait Chutintaranond, the Director of Southeast Asian Studies Center, for his care, encouragement, and suggestion given to me throughout my study in Southeast Asian Program.

I also would like to acknowledge my gratitude to Dr. Klairung Amratisha, Dr. Wittaya Sucharithanarugse, and all lecturers of the Southeast Asian Studies Program who give constant encouragement and give a very helpful suggestions. My thanks are also due to my thesis committee for their comments and guidance.

I am also thankful to all my interviewees who were patient and provided me very useful information. My heartfelt thanks go to Miss Heidi, my nice friend who has helped me in improving my English throughout this thesis, and also to Miss Anna, Mr Don Pathan, and Miss Patthama for their encouragement and supports from the beginning of this thesis until the end.

I would like to thanks to my class friends, to friends from Hope Church of Bangkok, to the staffs from Southeast Asian Studies Center.

Last but not least, I would like to express my special thanks to my family for their love, care, and support given to me throughout my years of study.

Contents

	Page
Abstract (in Thai)	iv
Abstract (in English)	v
Acknowledgements	vi
Table of Contents	vii
Lists of Abbreviations	xiii
Chapter I Introduction	1
1. Rationale	1
2. Thesis Question	5
3. Objectives	5
4. Hypothesis	5
5. Scope of Study	5
6. Methodology	6
7. Significant and usefulness of the research	7
8. Framework and literatures review	7
Chapter II Tachilek - Keng Tung - Mongla Road Conditions	23
1. What is Tachilek- Keng Tung- Mongla road?	23
2. Tachilek- Keng Tung- Tung-Mongla condition	28
3. Cautions and Road use limitations	30
3.1 The road is crooked	30
3.2 The road is narrow	31
3.3 No shoulder	31
3.4 Landslides	32
3.5 No light on the road	33
3.6 No convenience facilities	33
4. Massive corporative investments	34
4.1 Hong Pang Company., Limited	34
4.2 Agriculture Farming Business in Mongla	35
5. Regulations for road use	37
6. Check points	39
6.1 Government checkpoints and offices	40
6.2 Investigation office	43

6.3 Private company gates and checkpoints	. 44
6.4 Other checkpoints	46
7. Strategy of checkpoints and gates	. 52
7.1 Politics along the road	. 52
7.2 Strategy of the checkpoints	. 53
Chapter III Tachilek-Keng Tung-Mongla Road Utilization	55
1. Road Utilization at the border	. 55
1. 1 Passengers crossing at the border	. 56
1. 2 Cars crossing at the border	. 59
2. Usage after the road's completion	. 60
3. Trade Utilization	. 68
3.1 Trade activities	. 68
3.2 Affects of road construction on import and export values	. 71
3.3 Trade and transportation problems	. 75
3.4 Products and road use	. 81
3.5 Trade Users	. 84
4. Tourist Utilization	. 89
4.1 Myanmar policy of tourism – Shan State	. 89
4.2 Financial support to promote tourism	. 90
4.3 Tourism tendencies	92
4.4 Personal agreements and tourism	. 94
4.5 Tourism problems	. 95
5. Local villager utilization	. 103
5.1 Utilization for travel	103
5.2 Utilization for trade	109
5.3 Impacts of the road's construction	111
Chapter IV Analysis and conclusion	. 117
References	132
Appendix	138
Biography	140

LIST OF TABLES

1. Checkpoints summary	49
2. Field research data summary	50
3. Number of passengers and cars passing Mae Sai - Tachilek checkpoint	
(2003 - 2005)	56
4. Number of cars using road (Tachilek - Talerh)	61
5. Import and export products at Mae Sai (2004)	72

LIST OF GRAPHS

1. Movement of people from Thailand to Myanmar & Myanmar to Thailand (20)	003 –
2005)	57
2. Number of people (migrants) from Thailand & Myanmar who cross the borde	er and
do not return to their country of origin	57
3. Thai cars entering Myanmar (2003 - 2005)	59
4. Myanmar cars entering Thailand (2003 - 2005)	59
5. Import and export trade volume at Mae Sai (1996 - 2004)	71
6. Thai trucks entering Myanmar (Jan. 2004 - Apr. 2005)	73

LIST OF MAPS

1.	Areas under the control of ceasefire groups in EQC)	19
2.	Map of Tachilek - Keng Tung - Mongla road	23
3.	Checkpoints, gates, and offices along Tachilek- Keng Tung- Mongla road	48
4.	Areas under the control of ceasefire groups and pro-junta militia groups	52

LIST OF PHOTOGRAPHS

1.	Map of Tachilek - Keng Tung road	28
2.	Keng Tung - Mongla road	28
3	Geography along the Tachilek - Keng Tung - Mongla road	32
4.	Geography along the Tachilek - Keng Tung - Mongla road	. 32
5.	Hong Pang farms along the road	34
6.	Special Region 4's farm along the road	. 35
7.	Gate at Mak Yang checkpoint and Mong Phyak checkpoint	40
8.	Gate at Mak Yang checkpoint and Mong Phyak checkpoint	40
	Gate with shelf at Mak Yang checkpoint	
10.	Keng Tung toll gate	44

List of Abbreviations

ADB Asia Development Bank

ASEAN Association of Southeast Asian Nations

CP Chareon Pokphand

CPB Communist Party of Burma

EQC Economic Quadrangle Cooperation

EU European Union

GCBTA Greater Mekong Subregion Cross-border transport agreement

HP Hong Pang company

MNC Multinational corporation

MOU Memorandum of Understanding

NAFTA North American Free Trade Agreement

NDAA National Democratic Alliance Army

NLD National League of Democracy

PTT Petroleum Authority of Thailand

SLORC State Law and Order Restriction Council

S.H.A.N. Shan Herald Agency for News

SR Special Region

SREZ Sub-regional Economic Zone

SSA-S Shan State Army- South

SW South Wa

USWA United Wa State Army